

Redactioneel

De opening van het academisch jaar stond ook dit keer weer in het teken van structurele problemen in het hoger onderwijs. financiële tekorten, de overgang naar een bachelor-mastersysteem, tekorten op de arbeidsmarkt (gezondheidszorg), het verwachte tekort aan docenten. Voor enkele van deze zaken is het jammer dat het bij deze jaarlijkse oprispingen blijft. Zo is het toch verbazingwekkend dat de inhoudelijke discussie over het nut of de noodzaak van een bachelor-mastersysteem nauwelijks wordt gevoerd, zelfs niet in dit tijdschrift. Ook vraag je je af hoe het mogelijk is dat sommige instellingen van wetenschappelijk onderwijs zich gaan profileren als onderzoeksinstituten met het *onderwijs* slechts als een afgeleide. Sinds de discussieplatforms binnen de instellingen zijn verdwenen lijkt er meer en meer sprake te zijn van een slaafse houding. Rest ons de bijdragen in een tijdschrift als deze.

De krapte op de arbeidsmarkt voor hoger opgeleiden leidde tot maatregelen van de overheid om de studiekeuze van leerlingen te beïnvloeden. In het artikel van *Felsö, Van Leeuwen & Zijl* gaat het om de vraag hoe effectief dergelijke maatregelen nu eigenlijk zijn. Veel aandacht besteden de auteurs aan de kosteneffectiviteit van een aantal potentiële beleidsmaatregelen. Zo blijkt afschaffing van het collegegeld voor het aantrekken van techniekstudenten het meest doeltreffend te zijn.

Een ander actueel onderwerp in dit nummer is het creëren van virtuele leeromgevingen. Een virtuele leeromgeving (teleleerplatform of elektronische leeromgeving) kan omschreven worden als een educatief computerprogramma waarmee een of meerdere lescursussen 'online' kunnen worden aangeboden aan lerenden en die tijd en plaats onafhankelijk kunnen worden gebruikt. Moll beschrijft een pilotstudie naar het gebruikersgemak en de gebruiksvriendelijkheid van een zestal virtuele leeromgevingen. Grote verschillen worden gevonden in de benodigde ontwikkeltijd en de complexiteit cq. tijdrovendheid voor de gebruiker. Uiteindelijk blijft de docent een centrale plaats innemen. Moll constateert dat de meeste tele-leerplatforms zich nog in een intermediaire fase bevinden.

Beoordeling neemt in dit nummer een belangrijke plaats in. Allereerst aandacht voor het toelatingsexamen in Vlaanderen, bij de studies burgerlijk ingenieur-architect. Dit examen bestaat uit drie grote onderdelen: een wiskunde-examen, een grafische proef en een verhandeling. *Hendricx en Neuckermans* vatten in hun artikel de resultaten samen van de statistische analyse die werd uitgevoerd om de validiteit van het toelatingsexamen na te gaan. Een tweede aandachtspunt vormt de beoordeling van zogeheten beroepscompetenties. *Elshout-Mohr, Oostdam en Overmaat* beschrijven op basis van praktijkervaringen een aantal fundamentele beslissingen die faculteiten dienen te nemen bij het invoeren van beoordelingsprocedures op dit gebied. Meer algemeen inzicht verschaft het recent verschenen boek *Competentiegericht beoordelen in hoger beroepsopleiding* van Co Boot en Harm Tillema. De bespreking van dit boek is in handen van *Bruijns*.